

تاثیر آموزش آنلاین بر کیفیت ارتباطات آموزشی در مدارس

حسین قراگوزلی^۱، بهزاد نعیمی^۲، رضا شاهی^۳، ابراهیم قدیری^۴

۱- کارشناسی روانشناسی عمومی دانشگاه پیام نور فامنین

۲- کارشناسی الهیات فقه و مبانئ حقوق اسلامی دانشگاه قم

۳- کارشناسی علوم اجتماعی دانشگاه غیرانتفاعی علم و فرهنگ تهران

۴- کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب

چکیده

در دنیای امروز، آموزش آنلاین به عنوان ابزاری قدرتمند در حال رشد و توسعه است. این نوع آموزش می‌تواند فرصت‌های جدیدی برای یادگیری و ارتقای کیفیت آموزش در مدارس ایجاد کند. یکی از مهم‌ترین ابعاد آموزش، کیفیت ارتباطات آموزشی بین معلمان و دانش‌آموزان و همچنین بین دانش‌آموزان با یکدیگر است. ارتباطات آموزشی با کیفیت، پایه و اساس یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان است. این نوع ارتباطات به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به طور فعال در فرآیند یادگیری مشارکت کنند، سوالات خود را مطرح کنند و به تبادل نظر با یکدیگر بپردازند. با ظهور آموزش آنلاین، این سوال مطرح می‌شود که این نوع آموزش چه تاثیری بر کیفیت ارتباطات آموزشی در مدارس دارد؟ آیا آموزش آنلاین می‌تواند به ارتقای کیفیت این نوع ارتباطات کمک کند؟ در این مقاله، به بررسی تاثیر آموزش آنلاین بر کیفیت ارتباطات آموزشی در مدارس پرداخته می‌شود. در این مقاله، ابتدا به اهمیت و ضرورت ارتباطات آموزشی با کیفیت اشاره می‌شود. سپس، به بررسی مزایا و چالش‌های آموزش آنلاین در زمینه ارتقای کیفیت این نوع ارتباطات پرداخته می‌شود. در نهایت، به ارائه راهکارهایی برای استفاده از آموزش آنلاین به منظور ارتقای کیفیت ارتباطات آموزشی در مدارس می‌پردازیم.

کلمات کلیدی: آموزش آنلاین، ارتباطات آموزشی، معلم، دانش‌آموز، مدارس.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه

آموزش آنلاین در دهه‌ی اخیر به عنوان یکی از روش‌های مهم در حوزهٔ آموزش و پرورش بیشتر به چشم می‌خورد. این روش به دلیل امکانات فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، انعطاف‌پذیری زمانی، و دسترسی آسان به منابع آموزشی، توانایی برقراری ارتباطات آموزشی را افزایش داده است. اما در کنار مزایا، موانع و چالش‌هایی نیز وجود دارد که می‌تواند بر کیفیت ارتباطات آموزشی تأثیر بگذارد. با پیشرفت فناوری، آموزش آنلاین به عنوان یک ابزار موثر در انتقال دانش و اطلاعات در مدارس به کار گرفته می‌شود. این روش، امکاناتی چون جلسات آموزشی آنلاین، محتوای آموزشی ارتباطاتی و فرصت‌های یادگیری تخصصی را فراهم می‌آورد. با این حال، مشکلاتی نظیر عدم ارتباط مستقیم با معلم، کاستی در ارتباطات آموزشی اجتماعی و افزایش احتمال ایجاد انزوا در دانش‌آموزان نیز وجود دارد که می‌تواند به کاهش کیفیت ارتباطات آموزشی منجر شود.

در محیط آموزش آنلاین، لازم است دانش‌آموزان مرکز توجه قرار گیرد این را می‌توان با استفاده از چندین استراتژی و نگرش که معلم می‌تواند اتخاذ کند، تسهیل کرد. نقش کلیدی معلم در آموزش آنلاین ایجاد یک محیط یادگیری جذاب با استفاده از یادگیری فعال است. این یک روش آموزشی است که در آن از دانش‌آموزان انتظار می‌رود که در محتوای آموزشی شرکت کنند. اینجاست که معلم نقش یک معلم/ تسهیل‌گر را بر عهده می‌گیرد، این شیوه یادگیری بیشتر به یادگیرنده مربوط می‌شود و اینکه معلم چگونه باید به پتانسیل کامل خود برسد. هدف این رویکرد به حداکثر رساندن سهم و تلاش دانش‌آموز است (Xie et al., 2014).

در یک محیط آموزش آنلاین که دانش‌آموزان به بازخورد منظم نیاز دارند، این احتمال وجود دارد که احساس کنند گم شده‌اند. بسیار مهم است که کارهای دستی دانش‌آموزان خود را با دادن بازخورد به آنها اولویت‌بندی شود تا احساس کنند در یک سفر یادگیری دوطرفه غوطه‌ور هستند. (Russo and Benson, 2005)

طبق پژوهش‌ها، آموزش آنلاین صرفاً یک جدایی جغرافیایی بین یادگیرندگان و معلمان نیست، بلکه مهم‌تر از آن، یک مفهوم آموزشی است. طبق پژوهش‌ها دانش‌آموزان یادگیرنده منفعل نیستند، در عوض، آنها به صورت سازنده و در چندین سطح یاد می‌گیرند. یادگیری ماهیت ارتباطاتی دارد. می‌توان گفت که اگر فضایی برای درگیر شدن با محتوای آموزشی به دانش‌آموزان داده شود، قطعاً عملکرد بهتری خواهند داشت. مطالعات نشان داده‌اند که دانش‌آموزان در یک محیط آموزشی معمولی نسبت به دانش‌آموزانی که در یک محیط فعال یاد می‌گیرند، کمتر موفق می‌شوند. (Bennett and Lockyer, 2004)

تجربه یادگیری فعال در کلاس آنلاین برای معلمان نیز عالی است. آنها معمولاً بازخورد بهتری را گزارش می‌دهند؛ زیرا کلاس‌های آنها پر جنب و جوش و سازنده‌تر است. یادگیری در نقطه دریافت اطلاعات جدید متوقف نمی‌شود. دانش‌آموزان باید بخوانند، بنویسند، مسائل را حل کنند و در بحث‌های غنی با بقیه کلاس شرکت کنند تا به شکلی واقعی یاد بگیرند (Kulal and Nayak, 2020).

بررسی تأثیر آموزش آنلاین بر کیفیت ارتباطات آموزشی در مدارس از اهمیت بالایی برخوردار است. با توجه به رشد روزافزون فناوری و تغییر در روش‌های آموزشی، لازم است این تأثیرات و ابعاد مختلف آن بررسی و مورد بررسی قرار گیرد. افزایش ارتباطات آموزشی می‌تواند به بهبود فرایند یادگیری و ارتقاء کیفیت آموزش و پرورش کمک کند. مساله اصلی که در این مقاله مورد بررسی قرار می‌گیرد، تأثیر آموزش آنلاین بر کیفیت ارتباطات آموزشی در مدارس است. با توجه به روند رو به رشد آموزش آنلاین و استفاده گسترده از فناوری در مدارس، مطالعه و تحلیل این تأثیرات ضروری به نظر می‌رسد تا بتوان راهکارهایی برای بهبود کیفیت ارتباطات آموزشی ارائه داد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

انواع ارتباطات در آموزش آنلاین

در بحث آموزش آنلاین و کلاس های آنلاین، سه نوع ارتباطات بین معلمان، دانش آموزان و محتوای درسی اتفاق می افتد که در ادامه تشریح شده است.

ارتباطات یادگیرنده و محتوا

این نوع ارتباطات ارتباط تنگاتنگی با مفهوم آموزش به طور کلی دارد. این نشانه اصلی این است که آیا یادگیرنده مطالب آموزشی را درک کرده است یا خیر. این مفهوم اساساً در مورد این است که چگونه یادگیرندگان در مورد اطلاعات و مفاهیمی که از یک درس، یک ویدئو یا هر چیز دیگری دریافت می کنند، با خودشان فکر می کنند. با استفاده از بازی های آموزشی، ارتباطات بین یادگیرنده و محتوای را در کلاس درس آنلاین می توان ارتقا داد. (McLellan, 2004)

ارتباطات یادگیرنده و معلم

این نوع ارتباطات زمانی اتفاق می افتد که یک معلم محتوای درس را ارائه می دهد و ارتباط پس از درس را با یادگیرنده حفظ می کند. این می تواند در پرسیدن سؤال یا تعیین تکلیف و ارائه بازخورد بر اساس آن شکل بگیرد. با انجام این کار، معلم می تواند سوء تفاهم ها را روشن کند، بر نکات مهم تأکید کند و فراگیران را تشویق کند تا در بحث های گروهی شرکت کنند. با افزایش گفتگو و ارتباط با دانش آموزان از طریق رسانه های اجتماعی، ارتباطات یادگیرنده آموزش را بهبود بخشید. (Guerrero and Guerrero, 2020)

ارتباطات یادگیرنده و یادگیرنده

این نوع ارتباطات اغلب توسط معلمان در فضای یادگیری آنلاین نادیده گرفته می شود. معمولاً معلمان بیشتر به ارائه محتوای آموزشی اهمیت می دهند و فراموش می کنند که دانش آموزان چگونه ارتباط برقرار نمی کنند. به همین دلیل است که ایجاد یک فضای یادگیری که در آن دانش آموزان تشویق به اشتراک گذاری ایده ها و کار در گروه ها شوند، مهم است. در کلاس آنلاین باید اتاق های پراکنده بیشتری را برنامه ریزی کرد تا دانش آموزان بتوانند در مکالمه مرتبط با کلاس شرکت کنند و به صورت گروهی کار کنند. (Muirhead, 2005)

نقش معلمان در آموزش آنلاین

در این بخش به نقش معلمان در آموزش آنلاین و راهکارهایی برای استفاده حداکثری از ظرفیت این شیوه آموزش ارائه می - گردد.

به کارگیری فناوری برای حداکثر تجربه یادگیری

یکی از نقش های معلم در آموزش آنلاین مدولار، پذیرش فناوری در کلاس درس است. امروزه آموزش الکترونیکی به بخش مهمی از آموزش تبدیل شده است. راه حل های آموزش الکترونیکی توسط کارکنان مدارس و دانشگاه ها برای بهبود کیفیت آموزش استفاده می شود می توان فناوری را در کلاس ها، فعالیت ها و ارزیابی های روزانه ادغام کرد. فناوری راهی مطمئن برای کمک به دانش آموزان برای دستیابی به نمرات بهتر است، زمانی که آنها بیشتر با منبع آموزشی درگیر می شوند. (McLellan, 2004).

در دسترس قرار دادن منابع آموزشی

معلمان تجربه یادگیری آنلاین را برای دانش آموزان با دسترسی به چندین مواد آموزشی ساده کنند. این می تواند در فایل های PDF، ویدئوها و اسلایدهایی شکل بگیرد که به طور منظم به روزرسانی می شوند و با کلاس به اشتراک گذاشته می شوند. معلمان می توانند این کار را به شیوه ای ساده و با استفاده از یک راه حل آنلاین انجام دهند. سیستم های مدیریت یادگیری از فضای ذخیره سازی مبتنی بر فضای ابری برای ذخیره مواد و داده ها استفاده می کنند. این کار را برای معلمان که ترجیح می دهند

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

منابع خود را در هر زمان آماده کنند راحت تر می‌کند. دانش‌آموزان همچنین از این ویژگی در سفر یادگیری آنلاین خود بهره‌مند می‌شوند؛ زیرا منابع زیادی در دست خواهند داشت. (Scagnoli et al., 2019)

ارتقای خودکفایی و تحقیق مستقل دانش‌آموزان

یکی از وظایف معلمان در قبال دانش‌آموزان این است که آنها را برای دانشگاه و حتی شغل آماده کنند. معلمان باید هنگام برنامه‌ریزی دروس یا برگزاری کلاس‌های خود این را در نظر داشته باشند. موفقیت تحصیلی قطعاً برای موفقیت یک دانش‌آموز مهم است، اما این ذهن‌های جوان همچنین باید مهارت‌های حیاتی برای زنده ماندن از مرحله ایجاد شغل در آینده در زندگی خود را داشته باشند. یاد بگیرند که در هنگام یادگیری چیزهای جدید خودکفا باشند و این را می‌توان از طریق شانس انجام تحقیقات و کشف مستقل به دست آورد. از طریق بحث‌های کلاسی، مناظره‌ها و ارائه‌ها؛ دانش‌آموزان مهارت‌های کلیدی مانند ارتباط، مدیریت زمان، کار گروهی و یادگیری مستقل را یاد خواهند گرفت. (Khatoony and Nezhadmehr, 2020)

آموزش آنلاین این امر را برای دانش‌آموزان و معلمان آسان‌تر کرده است. با وقت اضافی خارج از کلاس‌های درس، دانش‌آموزانی که ذهن کنجکاو دارند، به‌طور خودکار یاد می‌گیرند که در هنگام مطالعه بیشتر مستقل باشند. یک معلم، می‌تواند با اختصاص دادن کلاس‌های ارائه‌شده درجه‌بندی‌شده که در آن دانش‌آموزان در مورد موضوعاتی که در برنامه‌های درسی‌شان گنجانده نشده است، آن را تشویق کند. (Song et al., 2016)

اطمینان داشتن از ارتباط و همکاری مستمر با دانش‌آموزان

نقش ضروری معلم در محیط آموزش آنلاین مدولار، اصرار بر ارتباط منظم و کارآمد با دانش‌آموزان است. این به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که هنگام تماس با معلم خود در زمانی که احساس می‌کنند نظرات و سؤالات آنها مهم است، راحت باشند. در اجرای آن، معلمان می‌توانند از سیستم مدیریت مدرسه خود استفاده کنند، جایی که ویژگی‌هایی مانند یک پلت فرم ارتباطی برای به اشتراک گذاشتن سؤالات، جرقه زدن بحث‌ها و ایجاد پیوند با دانش‌آموزان عالی است. (Windiarti et al., 2019).

در طول همه‌گیری که در سال ۲۰۲۰ شروع شد، معلمان راهبردهای آموزشی و همچنین روش‌های خود را تغییر دهند. وقتی همه چیزهای مربوط به مدرسه دیجیتالی شد، معلمان مجبور شدند شیوه‌های آموزشی سنتی خود را دوباره تنظیم کنند. این شامل گنجانیدن فناوری بیشتر در کلاس درس و آشنایی دانش‌آموزان با شیوه‌ها و مهارت‌های مختلف بود. برخی از شیوه‌های نوین آموزش آنلاین در این بخش مورد بررسی قرار گرفته‌اند (دولتی و همکاران، ۱۳۹۵).

در کلاس درس، این روش کل رابطه معلم و دانش‌آموز را زیرورو می‌کند. به‌جای یک سخنرانی سنتی که معلم تمام صحبت‌ها را انجام می‌دهد، دانش‌آموزان باید تشویق شوند تا فعالانه شرکت کنند. بر اساس مطالعات، دانش‌آموزان زمانی که محتوایی را که قرار است یاد بگیرند، بهتر جذب و حفظ می‌کنند. (Diaz, 2002)

در سال‌های اخیر، آزمایشگاه‌های آنلاین به ابزار مهمی برای رشته‌های علوم تبدیل شده‌اند. مزایای استفاده از نرم‌افزار آزمایشگاه آنلاین در کلاس درس بسیار زیاد است، از توانایی انجام آزمایش‌ها دشوار و خطرناک به‌آسانی گرفته تا صرفه‌جویی در وقت و تلاش معلمان در راه‌اندازی و نگهداری از آزمایشگاه‌های واقعی. طبیعتاً این نرم‌افزار با اجازه دادن به دانش‌آموزان برای شرکت در آزمایش‌های علمی به‌جای گوش دادن به معلم که آزمایش را روی تخته روایت می‌کند، به اجرای یادگیری فعال کمک می‌کند. (Ni and Aust, 2008)

هر فرایند یادگیری نیازمند مهارت تصمیم‌گیری و حل مسئله است. این توانایی‌ها بر توانایی دانش‌آموزان برای حفظ اطلاعات و درک موضوع موردنظر تأکید می‌کند. به همین دلیل است که طرح یک معضل، معما یا مسئله برای کلاس و اجازه دادن به آنها برای همکاری با یکدیگر برای حل آن می‌تواند بسیار مفید باشد، به‌خصوص زمانی که دانش‌آموزان در تلاش برای رسیدن به راه‌حل‌های گروهی هستند. (Russo and Benson, 2005)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- سعی کنید دانش آموزان را تشویق کنید تا در مورد همه راه‌حل‌های ممکن برای مشکل و همچنین نحوه برخورد با آن فکر کنند. این روش می‌تواند به‌ویژه در موضوعات تاریخ و علوم سیاسی مفید باشد. (Xie et al., 2014)
- نقش ضروری معلم در آموزش آنلاین مدولار این است که بداند چگونه سؤالات درست را به شیوه‌ای درست بپرسد. در اینجا چند نکته وجود دارد: (Bennett and Lockyer, 2004)
- وقتی سؤال می‌پرسید، یک طبقه‌بندی در ذهن داشته باشید. این به شما این امکان را می‌دهد که سؤالات خود را بر اساس سطح دشواری آنها به گروه‌هایی دسته‌بندی کنید و همچنین به شما این امکان را می‌دهد که شکاف‌های درک خود را در طول جلسات بازیابی خود تشخیص دهید.
 - برای اینکه دانش آموزان خود را به فکر نگه دارید و آنها را تشویق کنید تا در پاسخ‌های خود تجدیدنظر کنند، با سؤالات بیشتری به پاسخ‌های آنها پاسخ دهید.
 - به دانش آموزان دیگر اجازه دهید هم‌کلاسی‌های خود را ارزیابی کرده و به آنها پاسخ دهند. این امر مهارت‌های تفکر انتقادی دانش آموزان را افزایش می‌دهد. همچنین دانش آموزان بیشتری را به صحبت کردن تشویق می‌کند.
 - مهم است که در هر درس زمانی را برای سؤال کردن دانش آموزان در نظر بگیرید. این به شما این امکان را می‌دهد که بعد از هر سؤال ۲ تا ۳ دقیقه به دانش آموزان فرصت دهید تا در مورد سؤال فکر کنند و به شیوه‌ای سازمان‌یافته پاسخ دهند.

درگیر کردن والدین در آموزش آنلاین

بحث فقط در مورد نقش معلم در یادگیری آنلاین نیست. بحث درباره نقش والدین در آموزش آنلاین به همان اندازه مهم است. می‌توان به چند مورد از وظایف والدین نسبت به فرزندان اشاره کرد: (Kulal and Nayak, 2020)

فرزندان خود را از نظر ذهنی و تحصیلی حمایت کنند

آموزش آنلاین ممکن است تجربه جدیدی برای دانش‌آموزانی باشد که به آموزش سنتی کلاس درس عادت دارند. دانش‌آموزان ممکن است در تلاش برای سازگاری با این رویکرد یادگیری جدید گیج و ناامید شوند. آنها همچنین ممکن است احساس سردرگمی کنند یا قادر به ارتباطات با اساتید و هم‌کلاسی‌های خود نباشند که ممکن است آنها را از شرکت در بحث‌های فعال کلاس یا شرکت در کلاس‌های آنلاین منصرف کند.

به همین دلیل بسیار مهم است که والدین با فرزندانشان خود در خانه همکاری کنند تا حمایت اخلاقی موردنیاز را فراهم کنند، مانند کمک به آنها در تمرکز، حذف هرگونه مزاحمت، ارائه آموزش‌های موردنیاز در زمینه‌های خاص، یا حتی مشاوره به آنها در مورد مطالعه در مواقع ضروری. این فرایند ممکن است با کمک‌های تحصیلی خوب تکمیل شود، مانند نظارت والدین بر تکالیف مدرسه و حضور در زمانی که آنها نیاز به پرکردن شکاف در درک محتوای کلاسی خاص خود دارند. (Xie et al., 2014)

همچنین والدین باید خود را با اطلاعات تاحدامکان در مورد وضعیت فعلی و رشد فرزندانشان در طول سال تحصیلی مسلح کنند. این شامل یادگیری در مورد اهداف، ضرب‌الاجل‌ها و کارهای کلاسی معلم است تا بهتر بفهمند فرزندشان چه می‌آموزد و با تحصیلات فرزندشان بیشتر آشنا شود. این ممکن است برای کمک به انجام تکالیف کلاس و جلسات والدین و معلمان بسیار مفید باشد که هر دوی آنها نیاز دارند که والدین اطلاعات قبلی در مورد آنچه در کلاس اتفاق افتاده است داشته باشند (Bennett and Lockyer, 2004).

آشنایی با فناوری‌های کلاس آنلاین

درک ایده‌های اساسی فناوری در کلاس درس یکی دیگر از گام‌های حیاتی است که معلمان باید بردارند. این مستلزم آگاهی کامل از روش‌های مدرسه برای یادگیری و اداره امور دانش‌آموز است. هر یک از معلمان به دانش اصول جلسات ویدئویی، سیستم‌های تدریس آنلاین و کلاس‌های درس دیجیتال نیاز دارند. (Windiarti et al., 2019)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

روش های مدیریت کلاس درس در آموزش آنلاین

معلمان کاربران کلیدی پلتفرم های تدریس آنلاین هستند، از این رو سیستم باید نیازهای آنها را برآورده کند. البته، یک پلتفرم تدریس آنلاین که به خوبی طراحی شده است باید زندگی معلمان را ساده تر کند و به آنها اجازه دهد در طول تجربه تدریس خود تا حد امکان سازنده و کارآمد باشند (دولتی و همکاران، ۱۳۹۵).

پیگیری عملکرد تحصیلی دانش آموزان

هنگامی که معلم از سیستم تدریس آنلاین استفاده می کند، ممکن است ابزار ردیابی را روشن کند که پیشرفت دانش آموزان را در تمام فعالیت های دوره به طور منظم بررسی می کند. در طول سال تحصیلی، سیستم به طور خودکار آمار و گزارش هایی را ارائه می دهد که عملکرد هر دانش آموز را خلاصه می کند. (Khatooony and Nezhadmehr, 2020)

سازماندهی محتوا در بستر یکپارچه

هیچ چیز برای معلم ناخوشایندتر از دسترسی به اطلاعات آموزشی در بسیاری از سیستم های ذخیره سازی نیست. یک معلم می تواند از یک پلت فرم تدریس آنلاین برای دسترسی به یک پلتفرم واحد استفاده کند که همه چیز را به صورت آنلاین ذخیره می کند. مزیت دیگر این است که مدرس این امکان را دارد که تمام مطالب را به صورت یکجا با کلاس یا بخش هایی از آن را در طول زمان به اشتراک بگذارد. (Russo and Benson, 2005)

ه جای اتلاف وقت در ساخت آزمون ها، معلم ممکن است از عملکردی استفاده کند که به سیستم اجازه می دهد نسخه دیجیتالی آزمون را به صورت خودکار بسازد. این کار زمان و تلاش معلم را برای تمرکز بر سایر مسئولیت های حیاتی آزاد می کند. (Childress and Braswell, 2006)

ایجاد بحث های کلاسی

یکی دیگر از جنبه های ضروری هر پلتفرم تدریس آنلاین وجود یک پنل برای بحث، تبادل ایده و پرسش است. این ارتباط بین دانش آموزان و معلمان را بهبود می بخشد؛ زیرا همه از ادامه گفتگو سود می برند. معلمان می توانند از این پنل برای پرسیدن سوالات ساده، دریافت بازخورد از دانش آموزان و تبادل مطالب آموزشی استفاده کنند. (Elison et al., 2011)

تهیه گزارش دانش آموزان

یک سیستم تدریس آنلاین همچنین می تواند گزارش های تحصیلی پایان سال دانش آموزان را بدون نیاز به مداخله معلم مدیریت کند. این سیستم ممکن است بر اساس داده های تکالیف، آزمون ها و شرکت در کلاس، گزارش هایی تولید کند که حاوی نقاط قوت و ضعف دانش آموز باشد. (Guerrero and Guerrero, 2020)

مدیریت استفاده از فضای آنلاین

در واقعیت، بسیار بعید است که بخواهید از دانش آموزان خود صحبت کنید تا تلفن های همراه و حساب های رسانه های اجتماعی خود را کنار بگذارند. در عوض، چرا وضعیت را به حالت مثبت تبدیل نکنید و کاری نکنید که به جای آن برای شما کار کنند؟ به هر حال، در دهه ۱۹۹۰ بسیاری از مدارس در واقع دانش آموزان را از ورود به اینترنت منع می کردند، اما امروزه این امر به عنوان یک هنجار برای تدریس در نظر گرفته می شود. (Diaz, 2002)

اول از همه، معلمان باید دانش آموزان را تشویق کنند تا در مورد مطالعات خود بنویسند. دوم، به دانش آموزان تکالیف اضافی جالبی بدهند که در مورد آنها بنویسند. سوم، به دانش آموزان اجازه دهند در گروه های کوچک آنلاین کار کنند و یکدیگر را به شیوه های مثبت و سازنده نقد کنند. چهارم، به جای ممنوع کردن تلفن های همراه، در واقع شماره تلفن دانش آموزان را جمع آوری کنند تا بتوانند با آنها در تماس باشند. پنجم، و از همه مهم تر، یک سمینار آنلاین با دانش آموزان و والدین آنها برگزار کرده تا به آنها در مورد خطرات ذاتی غریبه های آنلاین و وبسایت های نامناسب آموزش دهند. (Song et al., 2016)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مدیریت بهینه ارتباطات آموزشی یادگیری

شغل معلم آنلاین یک شغل چندوجهی است و شامل مشاور، تشویق کننده، معلم، دوست، راهنما، معلم، معلم، کارشناس فناوری، تأثیرگذار رسانه‌های اجتماعی، و معلم خصوصی است. همچنین باید سه نوع ارتباطات یادگیری را که دانش‌آموزان تجربه خواهند کرد را در نظر داشته باشند. دانش‌آموزان از کتاب‌ها، رایانه‌ها و کتابخانه یاد می‌گیرند. باین وجود، یک معلم آنلاین هنوز هم می‌تواند با ارائه منابع اضافی به دانش‌آموزان کمک کند، مانند: (Muirhead, 2005)

- مطالعات موردی
- صدا، متن و ویدئو
- شبیه‌سازی‌ها

با آموزش آنلاین، معلم دیگر مرکز توجه نیست و در عوض نقش راهنما و معلم را در فرایند مطالعه ایفا می‌کند. برای تسهیل این امر می‌تواند: (Xie et al., 2014)

- آموزش گام به گام ارائه دهند.
- ساعات کاری دفتر آنلاین، ایمیل و شماره تلفن خود را اعلام کنند.
- در شبکه‌های اجتماعی در ارتباط بمانند.
- در عرض یک روز بازخورد ارائه دهند .

در ارتباطات یادگیرنده، دو یا چند دانش‌آموز با هم همکاری می‌کنند. درحالی که نیازی به حضور معلم نیست، معمولاً اگر دانش‌آموزان را زیر نظر داشته باشد تا توصیه‌های برجسته ارائه دهد، اثرات مثبت بیشتری ایجاد می‌گردد. این ارتباطات آموزشی می‌تواند در موارد زیر انجام شود: (Ni and Aust, 2008)

- اتاق‌های گفت‌وگو
- تابلوهای بحث
- ایمیل‌ها
- ابزارهای همکاری اجتماعی

این یک راه هوشمندانه برای معلمان و دانش‌آموزان است تا با استفاده از نقشه‌های ذهنی برای درس، ایده‌های خود را تجسم کنند.

ارزیابی برای نگه‌داشتن دانش‌آموزان در مسیر

برای دانش‌آموزان آسان است که در تلاطم یادگیری آنلاین گم شوند، بنابراین ضروری است تا معلمان روش‌های ارزیابی خود را بازبینی کنند.

- ارزیابی‌های تکوینی: این‌ها بررسی‌های روزانه و هفتگی مداوم هستند تا مطمئن شوند که هر دانش‌آموز در مسیر درست حرکت می‌کند.
- ارزیابی‌های جمع‌بندی: اینها گزارش‌های پیشرفت هستند، مانند آنهایی که در پایان هر سه‌ماهه سال تحصیلی هستند.
- ارزیابی نهایی: این نشان‌دهنده نمره نهایی است که دانش‌آموز برای دوره آنلاین دریافت می‌کند.

در کلاس درس سنتی، معلم تقریباً می‌داند که دانش‌آموزان چقدر خوب عمل می‌کنند، اما در آموزش آنلاین ممکن است نسبت به نتایج غافل‌تر باشند؛ بنابراین، معلم نباید از دریافت بازخورد منظم از دانش‌آموزان هراس داشته باشد. یکی از راه‌ها این است

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

که به‌سادگی از دانش‌آموزان در طول مکالمه بپرسید که چگونه هستند. راه دوم تهیه نظرسنجی آنلاین و ارسال آن برای آنهاست. (Scagnoli et al., 2019)

جنبه های مختلف آموزش آنلاین و نقش معلمان

وقتی نوبت به یادگیری آنلاین می‌رسد، استفاده از فناوری برای موفقیت بسیار مهم است. راه‌های زیادی وجود دارد که کسانی که در حال تدریس هستند باید برای پیاده‌سازی فناوری در کلاس‌هایشان آماده شوند، مخصوصاً وقتی که عمدتاً با دانش‌آموزان آنلاین ارتباط برقرار می‌کنند (دشتستانی و کرمی، ۱۳۹۸).

معلمان باید برنامه‌ریزی کنند که چند روز اول کلاس را صرف کمک به دانش‌آموزان در درک فناوری و یادگیری نحوه کار با آن کنند. تمرین‌ها راهی عالی برای دانش‌آموزان است تا فناوری را امتحان کنند و مطمئن شوند که می‌دانند چه کاری باید انجام دهند، قبل از شروع پروژه‌ها سؤال می‌پرسند و کمک می‌گیرند. این زمان منحنی یادگیری و تمرین عملی به دانش‌آموزان و کسانی که به طور یکسان به آنها آموزش می‌دهند کمک می‌کند تا آماده شوند و هرگونه پیچیدگی در سیستم را برطرف کنند. برخی از بهترین راه‌هایی که معلمان می‌توانند از فناوری برای کمک به ایجاد محیط‌های آموزشی عالی برای دانش‌آموزان خود استفاده کنند در این بخش مورد بررسی قرار می‌گیرند. (Bennett and Lockyer, 2004)

کنفرانس ویدئویی. بسیاری از معلمان آنلاین همچنان می‌خواهند برای دانش‌آموزان سخنرانی یا زمان آموزشی برگزار کنند. گزینه‌های زیادی برای ویدئوکنفرانس وجود دارد که به معلمان اجازه می‌دهد هر روز در ساعت خاصی با دانش‌آموزان خود ارتباط برقرار کنند.

کسانی که تدریس می‌کنند نیاز به ایجاد استراتژی‌های خوبی دارند که به آنها کمک می‌کند با همه دانش‌آموزان خود کار کنند، زمانی که آنها در یک محیط آنلاین هستند، دیدار با دانش‌آموزان به‌صورت انفرادی نیز بسیار مهم است. در محیط‌های کلاسی سنتی که تدریس‌کنندگان می‌توانند عملکرد روزانه دانش‌آموزان را ببینند، در صورت داشتن سؤال، با آنها یک‌به‌یک ارتباط برقرار کنند و در صورت نیاز با آنها به‌صورت خصوصی صحبت کنند. تدریس آنلاین همچنان می‌تواند همان فرصت‌ها را برای دانش‌آموزان فراهم کند. این ممکن است زمانی اتفاق بیفتد که معلمان ساعات کاری و منابع آنلاین را برای دانش‌آموزان باز می‌کنند تا وارد سیستم شوند و در صورت داشتن سؤال یا نگرانی به آنها پیام بدهند، یا معلمان می‌توانند هر هفته یا دو هفته یکبار با دانش‌آموزان تماس ویدئویی داشته باشند و بررسی کنند تا مطمئن شوند که آنها خوب کار می‌کنند (Kulal and Nayak, 2020).

این جلسات می‌تواند به معلمان کمک کند تا نحوه عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را با دوره‌ها و درس‌های آنلاین ارزیابی کنند و همچنین از نظر اجتماعی و ذهنی. آموزش خوب شامل دانش‌آموزانی می‌شود که در سایر زمینه‌های زندگی خود موفق هستند و معلمان نقش مهمی در این سلامتی دارند. ملاقات انفرادی با دانش‌آموزان به معلمان کمک می‌کند تا عملکرد دانش‌آموزان خود را ارزیابی کنند. (Childress and Braswell, 2006)

از آنجایی که معلمان زمان کمتری را با دانش‌آموزان خود در کلاس درس می‌گذرانند یا اصلاً وقت خود را صرف نمی‌کنند، مشارکت والدین نقش بزرگی در موفقیت مدرسه ایفا می‌کند. برای معلمان بسیار ارزشمند است که با والدین در مورد چگونگی پیش‌بینی سال تحصیلی ارتباط برقرار کنند تا والدین بتوانند اطمینان حاصل کنند که دانش‌آموزان تجهیزات، تنظیمات و مهارت‌های فنی لازم برای موفقیت را دارند. همچنین به والدین برای پاسخگویی به سؤالات و کار بر روی تکالیف دوره‌ها و درس‌های آنلاین نیاز است، بنابراین برای معلمان ضروری است که به طور منظم با آنها در مورد انتظارات دانش‌آموزانشان ارتباط برقرار کنند. در حال حاضر بیش از هر زمان دیگری، والدین نقش مهمی در آموزش آنلاین فرزند خود دارند، همان‌طور که در خانه اتفاق می‌افتد، با آنها در نزدیکی. به‌جای اینکه معلم بتواند به یک سؤال پاسخ دهد یا به رفع مشکل کمک کند، به والدین نیاز است. (Scagnoli et al., 2019)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

انواع مختلفی از سبک‌های یادگیری وجود دارد که دانش‌آموزان دارند، و طیف گسترده‌ای از روش‌های یادگیری که معلمان می‌توانند در کلاس درس برای کمک به یادگیرندگان خود استفاده کنند. از آنجایی که معلمان در حال انتقال به یادگیری آنلاین هستند، ممکن است زمان خوبی باشد تا برنامه‌ها و تاکتیک‌های درسی خود را ارزیابی کنند و تصمیم بگیرند که آیا آنها بهترین رویکرد برای دانش‌آموزان هستند یا خیر. به‌عنوان مثال، بسیاری از معلمان ممکن است انتخاب کنند که سبک کلاس درس معکوس انجام دهند. این روش آموزشی شامل این می‌شود که زبان‌آموزان پس از مدرسه، سخنرانی‌ها و آموزش‌های ویدیویی را به‌عنوان تکلیف درسی ببینند و سپس در زمان کلاس که با معلم آنلاین هستند، مشکلات را مرور می‌کنند و تکالیف را انجام می‌دهند. این به آنها امکان می‌دهد بعدازظهر فیلم‌ها را تماشا کنند و مفاهیم را بیاموزند و روز مدرسه را با سؤال از معلم خود بگذرانند و درک خود را تقویت کنند. این مدل یادگیری یک گزینه عالی برای یادگیری دیجیتال است، زیرا به دانش‌آموزان این فرصت را می‌دهد که با معلم خود ارتباط برقرار کنند و در اکثر اوقات روز مدرسه سؤال بپرسند. (Windiarti et al., 2019)

به‌طور مشابه، یک مدل یادگیری مبتنی بر پرس‌وجو که در آن معلمان بیشتر به‌عنوان یک تسهیل‌کننده برای یادگیری به‌جای شخصیت‌های معتبر عمل می‌کنند، می‌تواند برای کلاس‌های آنلاین عالی باشد. این نوع یادگیری دانش‌آموزان آنلاین را تشویق می‌کند تا آنچه را که می‌خواهند در مورد آن بیاموزند کشف کنند و معلمان به آنها کمک کنند. در محیطی که دانش‌آموزان و معلمان آنلاین از هم جدا هستند، این مدل یادگیری می‌تواند به آنها کمک کند تا انگیزه و هیجان خود را در مورد یادگیری افزایش دهند. این نوع یادگیری دانش‌آموزان آنلاین را تشویق می‌کند تا آنچه را که می‌خواهند در مورد آن بیاموزند کشف کنند و معلمان به آنها کمک کنند. در محیطی که دانش‌آموزان و معلمان آنلاین از هم جدا هستند، آموزش عالی ریشه در انواع تصمیماتی دارد که توسط این چهار عنصر شکل می‌گیرد. با ورود دانش‌آموزان به کلاس‌های درس، معلمان باید آماده باشند تا در مورد اینکه چگونه پایگاه تصمیم‌گیری آن‌ها توانایی پاسخگویی به طیف وسیع‌تری از تجربیات دانش‌آموز را پشتیبانی و محدود می‌کند، فکر کنند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد: معلمان باید پایگاه تصمیم‌گیری آموزشی خود را توسعه داده تا خود را بهتر برای درک و ارزش‌گذاری دانش‌آموزان و تجربیات آنها آماده کنند. (Elison et al., 2011)

حتی با وجود داشتن مهارت‌های تخصصی فناوری، معلمان همچنین به آگاهی فرهنگی نیاز دارند تا اطمینان حاصل کنند که برنامه درسی و شیوه‌های آموزشی آن‌ها هم مرتبط و پایدار است، و هم به دانش‌محتوایی نیاز دارند تا اطمینان حاصل کنند که فعالیت‌های غنی از فناوری دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا درک مفهومی دقیقی ایجاد کنند. مهارت‌های فناوری مجزا که بر پایه تصمیم‌گیری معلمان هم سو و ادغام نشده‌اند، اغلب در طول تدریس استفاده نمی‌شوند یا به‌طور مؤثر استفاده نمی‌شوند. برای مثال تخته سیاه را در نظر بگیرید. این تکه‌ای از فناوری است که معلمان می‌دانند چگونه از آن استفاده کنند، اما تنها زمانی به وسیله‌ای قدرتمند برای آموزش تبدیل می‌شود که به روش‌هایی با دانش محتوا، دانش آموزشی، آگاهی فرهنگی و خودآگاهی در یک درس گنجانده شود. در فضای آنلاین نیز همین اصل صادق است. (Diaz, 2002)

مسئولیت معلمان در آموزش آنلاین

در حالی که اصول هدایت‌کننده استفاده از فناوری ثابت مانده است، دو عامل اصلی که بر تصمیم‌گیری تأثیر می‌گذارد تغییر کرده است: فضای کلاس درس و زمان یادگیری.

نقطه قوت یک فضای یادگیری فیزیکی این است که ارتباط را تقویت می‌کند، اما همچنین می‌تواند آموزش مؤثر را محدود کند. ممکن است معلمان برای مدیریت دانش‌آموزان به حضور فیزیکی تکیه کرده باشند بدون اینکه آموزش‌هایی ارائه کنند که ارزش یادگیری برای ایجاد انگیزه و مشارکت دادن دانش‌آموزان را داشته باشد. در حال حاضر معلمان باید در مورد اینکه چگونه دانش‌آموزان در یک جامعه کلاسی در فضایی بدون دیوار احساس تعلق داشته باشند، تا خود را در فضای آنلاین منعکس کنند، تا احساس استقلال و تعلق خاطر داشته باشند و عمداً پویایی قدرت را به اشتراک بگذارند، و تصمیم‌گیری کنند (Muirhead, 2005).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

یکی از بزرگ‌ترین مزایای یادگیری آنلاین این است که دوره‌های زمانی انعطاف‌پذیری را برای معلمان و دانش‌آموزان فراهم می‌کند. با این حال، این بدان معناست که دانش‌آموزان باید بتوانند زمان یادگیری خود را مستقل از معلم مدیریت کنند. زمان یادگیری متغیر است و به یادگیرنده بستگی دارد. برنامه مدرسه می‌تواند یک محدودیت بزرگ باشد؛ زیرا دانش‌آموزان فرصت محدودی دارند تا کاری را قبل از شروع کلاس به پایان برسانند. اما اکنون، دانش‌آموزان می‌توانند در تعقیب یادگیری بسیار مستقل‌تر باشند. (Xie et al., 2014)

نتیجه‌گیری

آموزش آنلاین می‌تواند ابزاری قدرتمند برای ارتقای کیفیت ارتباطات آموزشی در مدارس باشد. با استفاده از مزایای آموزش آنلاین و رفع چالش‌های آن، می‌توان از این نوع آموزش برای ایجاد تعاملات بیشتر بین معلمان و دانش‌آموزان و همچنین بین دانش‌آموزان با یکدیگر، و در نهایت ارتقای کیفیت یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان استفاده کرد. با وجود تسهیل شرایط تدریس و انتقال دانش، کسانی که در حال تدریس هستند، بار بسیار سنگینی را به دوش می‌کشند. معلمان در حال حاضر بیش از هر زمان دیگری از فعالیت‌های معمول خود فراتر می‌روند، کارهای اضافی برای کلاس‌های درس آنلاین انجام می‌دهند، استراتژی‌ها و برنامه‌های خود را تغییر می‌دهند و برای اطمینان از موفقیت دانش‌آموزان تلاش می‌کنند. معلم در کلاس آنلاین نقش هدایت دانش‌آموزان را از طریق یک یا چند تجربه یادگیری آنلاین ایفا می‌کند. این تجربیات اغلب مدت‌ها قبل از شروع دوره طراحی و برنامه‌ریزی می‌شوند تا معلم بتواند زمان بیشتری را برای هدایت دانش‌آموزان و زمان کمتری برای تهیه درس اختصاص دهد. آنچه که در مورد نقش معلمان در بحث آموزش آنلاین بسیار حائز اهمیت است، نظارت دقیق و پیگیرانه بر استفاده صحیح از بستر آموزش آنلاین، ارزیابی‌های مؤثر و مستمر جهت پیشگیری به‌موقع از کاهش ارتباطات دانش‌آموزان با محتوای درسی، ایجاد بستر فعالیت و ارتباطات دانش‌آموزان، آگاه‌نگاه‌داشتن والدین از وضعیت فرزندان خود و در نهایت، کسب بیشترین بهره از آموزش آنلاین است.

منابع

۱. دولتی، علی اکبر، جمشیدی، لاله، امین بیدختی، علی اکبر. (۱۳۹۵). ویژگی‌های بایسته معلمان در بهبود فرآیند یاددهی-یادگیری مدارس هوشمند. نشریه علمی آموزش و ارزشیابی (فصلنامه)، ۹(۳۴)، ۷۷-۹۶.
۲. دشتستانی، سیدرضا، کرمی، حسین. (۱۳۹۸). بررسی مهارت‌های فنی، آموزشی و ارزیابی معلمان ایرانی در دوره‌های آنلاین زبان انگلیسی. پژوهش‌های زبان‌شناختی، ۳(۱)، ۸۱۵-۸۳۰.
3. Xie, K., Yu, C., & Bradshaw, A. C. (2014). Impacts of role assignment and participation in asynchronous discussions in college-level online classes. *The Internet and Higher Education*, 20, 10-19.
4. Muirhead, B. (2005). Encouraging interaction in online classes. *Insights for Teachers and Students*, 74.
5. Guerrero-Ortiz, C., & Guerrero, J. (2020, November). Mathematics teacher perceptions and adaptations in developing online classes-ideas for teacher

- training. In Journal of physics: conference series (Vol. 1702, No. 1, p. 012019). IOP Publishing.
6. McLellan, H. (2004). The case for case-based teaching in online classes. *Educational Technology*, 44(4), 14-18.
 7. Scagnoli, N. I., Choo, J., & Tian, J. (2019). Students' insights on the use of video lectures in online classes. *British Journal of Educational Technology*, 50(1), 399-414.
 8. Russo, T. C., & Benson, S. (2005, January). Learning with invisible others: Perceptions of online presence and their relationship to cognitive and affective learning. *International Forum of Educational Technology and Society*.
 9. Khatoony, S., & Nezhadmehr, M. (2020). EFL teachers' challenges in integration of technology for online classrooms during Coronavirus (COVID-19) pandemic in Iran. *AJELP: Asian Journal of English Language and Pedagogy*, 8(2), 89-104.
 10. Windiarti, S., Fadilah, N., Dhermawati, E., & Pratolo, B. W. (2019). Teachers' perception toward the obstacles of e-learning classes. *Ethical Lingua: Journal of Language Teaching and Literature*, 6(2), 117-128